

Przedmiotowy System Oceniania (PSO)

na podstawie podręcznika

Kompass 3 neu

Szanowni Nauczyciele języka niemieckiego,

niniejsza publikacja przedstawia **Przedmiotowy System Oceniania**, odnoszący się do nauczania języka niemieckiego na trzecim poziomie edukacyjnym, tj. dla klas 1–3 gimnazjum. PSO powinien uwzględniać dwa dokumenty obowiązujące w danej szkole, do których należą:

- *Program nauczania języka niemieckiego dla klas 1–3 gimnazjum w zakresie podstawowym i rozszerzonym,*
- *Wewnątrzszkolny System Oceniania.*

Program nauczania języka niemieckiego dla klas 1–3 gimnazjum precyzuje cele i treści nauczania języka niemieckiego z uwzględnieniem założeń zawartych w Nowej Podstawie Programowej Kształcenia Ogólnego dla gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych oraz przyjętych założeń Rady Europy dotyczących wspólnej polityki językowej, zawartych w dokumencie Europejski System Opisu Kształcenia Językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie.

Wewnątrzszkolny System Oceniania, będący dokumentem ogólnoszkolnym, uwzględnia specyfikę działania szkoły, określa warunki i sposób oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w odniesieniu do wszystkich przedmiotów w szkole. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na określaniu przez nauczycieli poziomu opanowania wiedzy i umiejętności uczniów z danego przedmiotu, w tym również z języków obcych, jak również ich postępów w tym zakresie w stosunku do wymagań edukacyjnych, jakie wynikają z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania, uwzględniających tę podstawę.

Wymienione dwa dokumenty wraz z **Przedmiotowym Systemem Oceniania** tworzą spójną całość, określając precyzyjnie i obiektywnie kryteria oceniania wiedzy i umiejętności uczniów w zakresie uczenia się języka niemieckiego.

Przedstawiony **Przedmiotowy System Oceniania** z języka niemieckiego ma pomóc Państwu w planowaniu procesu nauczania języka niemieckiego oraz w prowadzeniu trafnej i rzetelnej ewaluacji procesu uczenia się Państwa uczniów.

Przedmiotowy System Oceniania z języka niemieckiego dla klasy 2-3 gimnazjum

Podstawą **Przedmiotowego Systemu Oceniania** z języka niemieckiego na poziomie klasy 2-3 gimnazjum jest program nauczania języka niemieckiego, realizowany w oparciu o podręcznik **Kompass 3 neu**. Zgodnie z nim uczeń powinien:

1. **poznawać słownictwo** związane z następującymi tematami:

Wakacje:

- nazwy kontynentów i ich mieszkańców
- nazwy czynności wykonywanych na wakacjach na wsi, w górach, nad jeziorem, nad morzem i w dużym mieście
- nazwy obiektów na campingu i nazwy sprzętu turystycznego
- nazwy zabytków
- nazwy państw i miast
- nazwy narodowości
- zwroty dotyczące zalet i wad różnych miejsc wypoczynku
- słownictwo dotyczące wakacji

Zdrowie:

- nazwy części ciała
- nazwy dolegliwości
- słownictwo dotyczące objawów choroby
- nazwy lekarzy specjalistów
- słownictwo dotyczące przebiegu choroby
- słownictwo dotyczące zdrowego stylu życia

Wygląd zewnętrzny i zakupy:

- przymiotniki stosowane przy opisie wyglądu
- nazwy części garderoby
- nazwy rodzajów sklepów i obiektów handlowych
- słownictwo dotyczące zakupów
- zwroty typowe dla ofert promocyjnych

Środowisko:

- nazwy elementów środowiska
- nazwy zagrożeń dla środowiska
- nazwy kontenerów do segregacji śmieci

- słownictwo dotyczące wad i zalet produktów w różnych opakowaniach
- słownictwo dotyczące przyczyn zanieczyszczenia środowiska
- czasowniki opisujące sposoby zapobiegania zanieczyszczaniu powietrza
- czasowniki dotyczące działań proekologicznych

Media:

- nazwy środków służących komunikowaniu się
- słownictwo dotyczące sposobów korzystania z telefonu komórkowego
- nazwy gatunków telewizyjnych
- nazwy dyscyplin sportowych
- nazwy czasopism
- nazwy gatunków literackich

2. **ćwiczyć umiejętności** w zakresie czterech podstawowych sprawności językowych, obejmujących:

A. *rozumienie tekstu słuchanego*, w ramach którego uczeń potrafi:

- zrozumieć polecenia i instrukcje nauczyciela związane z sytuacją w klasie,
- zrozumieć globalnie i selektywnie treść słuchanych tekstów: potrafi określić główną myśl tekstu, zrozumieć ogólny sens usłyszanej sytuacji komunikacyjnej, określić kontekst wypowiedzi, określić intencje nadawcy/autora tekstu, a także znaleźć w tekście określone informacje,
- zrozumieć pytania, polecenia i wypowiedzi, zawierające poznany materiał leksykalno-gramatyczny w ramach danego zakresu tematycznego,
- rozpoznać ze słuchu poznane słowa i wyrażenia,
- powtórzyć głoski, wyrazy i zdania według usłyszanego wzoru,

B. *mówienie*, w ramach którego uczeń potrafi:

- udzielać i uzyskiwać informacje dotyczące: sposobu spędzania wakacji, zdrowego stylu życia, chorób, wyglądu zewnętrznego, zakupów, dbania o środowisko, ulubionych audycji radiowych i telewizyjnych, programów sportowych i czasopism,
- opowiadać o: sobie, spędzaniu czasu wolnego, dbaniu o swoje zdrowie, ulubionych sklepach, sposobach dbania o środowisko, ulubionych mediach,
- opisywać: wygląd i charakter ludzi, upodobania swoje i innych osób, dolegliwości zdrowotne,
- określać przynależność,
- przedstawiać siebie i inne osoby,
- rozpoczynać, podtrzymywać i kończyć rozmowę,
- witać i żegnać osoby,
- wyrażać opinię o innych osobach i pytać o nią inne osoby,
- przyjmować lub odrzucać propozycję,
- wyrażać prośbę, polecenia,
- zwracać się z prośbą do innych osób,
- uzasadniać swoje zdanie,
- udzielać rad,
- kupować towary w sklepie,
- prowadzić rozmowę u lekarza,

- uczestniczyć w sytuacjach dialogowych,

C. *rozumienie tekstu czytanego*, w ramach którego uczeń:

- rozumie pojedyncze słowa, zwroty, wyrażenia i zdania, związane z danym tematem,
- rozumie polecenia w podręczniku i zeszytach ćwiczeń,
- rozumie globalnie i selektywnie teksty o znanej tematyce i strukturach gramatycznych (krótkie opisy, dialogi, notatki, opowiadania, ogłoszenia, teksty informacyjne, e-maile, listy, wywiady, ankiety, formularze),
- potrafi wyszukać w tekście pożądane informacje,
- potrafi określić główną myśl tekstu,
- potrafi ogólnie zrozumieć dłuższe teksty, korzystając ze słownika dwujęzycznego,
- potrafi poprawnie odczytać tekst,
- potrafi uporządkować elementy tekstu,
- potrafi odczytywać dane statystyczne,
- potrafi przyporządkować elementy tekstu do materiału ilustracyjnego,

D. *pisanie*, w ramach którego uczeń potrafi:

- rozpoznawać różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu,
- pisać pojedyncze wyrazy, zwroty i wyrażenia oraz zdania,
- napisać prosty tekst użytkowy, jak: list/e-mail, notatkę, ogłoszenie, listę zakupów, przepis kulinarny, opis,
- wypełnić formularz, ankietę,
- odpowiedzieć pisemnie na pytania do czytanego lub słuchanego tekstu, będące sprawdzeniem jego zrozumienia,
- ułożyć zdania, wyrazy z rozsypanki wyrazowej, literowej,
- uzupełnić brakujące litery w wyrazach oraz wyrazy w zdaniach,
- uzupełniać dialogi pojedynczymi słowami lub zdaniami,
- tworzyć krótkie opisy i opowiadania na podstawie materiału ilustracyjnego, audio oraz Notatek,
- rozwiązać test sprawdzający,

3. **poznawać i stosować struktury gramatyczne:**

- czas przeszły Perfekt,
- użycie nazw państw i miast z przyimkami,
- nazwy państw rodzaju żeńskiego z przyimkami,
- nazwy wysp z przyimkami,
- rekcja czasownika,
- pytanie o rzeczy, pytanie o osoby,
- nazwy narodowości w liczbie pojedynczej i mnogiej,
- stopniowanie przymiotnika i przysłówka,
- zaimki pytające jako spójniki,
- rzeczowniki deklinacji słabej rodzaju męskiego,
- czasowniki modalne w czasie *Präteritum*,
- zdanie podrzędnie złożone z *weil*,
- czasowniki modalne,
- odmiana przymiotnika po rodzajniku nieokreślonym i przeczeniu *kein*,
- zaimek pytający *was für ein/eine/einen? was für?*,
- odmiana przymiotnika po zaimku dzierżawczym,

- odmiana przymiotnika po rodzajniku określonym,
- odmiana przymiotnika bez rodzajnika,
- zdania warunkowe ze spójnikiem *wenn*,
- zdania współrzędnie złożone ze spójnikami *denn*, *deshalb* i *sonst*,
- zdanie podrzędnie złożone bezspójnikowe i zdanie podrzędnie złożone ze spójnikiem *dass*, służące przytaczaniu czyjejs wypowiedzi,
- konstrukcja bezokolicznikowa z *zu*,
- zdanie przydawkowe,
- zaimek względny,
- tworzenie czasu przyszłego *Futur I*,

4. **kształcić umiejętność pracy z różnymi rodzajami tekstów, jak:**

- list/e-mail,
- prosty tekst narracyjny,
- dialog,
- wywiad,
- ankieta,
- formularz,
- artykuł,
- tekst informacyjny,
- notatka,
- ogłoszenie,
- program telewizyjny,

5. **znać podstawowe informacje dotyczące krajów niemieckiego obszaru językowego w zakresie nazw krajów niemieckojęzycznych, europejskich i ich stolic, pozdrowień typowych dla krajów w Europie, form powitań i pożegnań, programów telewizyjnych i prasy,**

6. **rozwijać umiejętności wykraczające poza kompetencję językową, wchodzące w skład kompetencji kluczowych, jak:**

- rozwijanie umiejętności wykonywania zadań w toku pracy własnej i zespołowej, twórczego rozwiązywania zadań problemowych, samodzielnego wyszukiwania i gromadzenia potrzebnych informacji poprzez planowanie i realizowanie różnorodnych projektów językowych i realioznawczych, stosowanie strategii uczenia się,
- rozwijanie umiejętności autokontroli i oceny własnego uczenia się poprzez rozwiązywanie testów samooceny w części „*Teste dich selbst*” oraz „*Sprachzian ustny*”, wypełnianie zadania „*mein Ziel...*” oraz tabeli samooceny,
- samodzielne przygotowywanie się do egzaminu gimnazjalnego poprzez rozwiązywanie zadań w dziale „*Prüfungskompass*” oraz „*Prüfungstest*”.

Ogólne zasady oceniania

Zgodnie z programem nauczania oraz w oparciu o *Wewnątrzszkolny System Oceniania* nauczyciel, dokonujący oceny wiedzy i umiejętności ucznia na lekcji języka niemieckiego w gimnazjum, powinien uwzględnić następujące wskazówki:

1. Wiedza i umiejętności uczniów powinny być sprawdzane możliwie jak najczęściej, np. po każdej przeprowadzonej lekcji, po szeregu lekcji na dany temat lub po zakończeniu kolejnego rozdziału w podręczniku.
2. Kontrola wiedzy i umiejętności uczniów może przyjmować dwie formy: pisemną i ustną, dzięki czemu uczeń ma możliwość otrzymania pełnej i systematycznej informacji na temat przebiegu swojego procesu uczenia się.
3. Uczeń powinien mieć możliwość samodzielnej ewaluacji własnych postępów w nauce poprzez regularne wypełnianie testów i zadań przeznaczonych do samooceny, jak również poprzez inne formy samooceny wprowadzone przez nauczyciela.
4. W ocenie różnorodnej pracy projektowej, jak: projekty językowe i realizacyjne, klasowe i międzyklasowe konkursy recytatorskie i konkursy piosenki, projekty internetowe i in. pod uwagę brane jest w znacznym stopniu zaangażowanie uczniów w wykonywane zadanie.
5. Ocenie podlega również umiejętność dokonywania autokontroli i oceny własnego uczenia się poprzez rozwiązywanie testów i zadań samooceny. Ocena tych umiejętności uzupełnia ocenę kompetencji językowej ucznia.
6. Praca w grupie, w której uczeń rozwiązuje zadania, prowadzi dialogi, uczestniczy w grach i zabawach językowych, umożliwia dokonanie oceny, zarówno przez nauczyciela, jak również przez uczniów. Jednocześnie praca w grupie podlega ocenie, jako umiejętność wchodząca w skład kompetencji kluczowych, kształtuje bowiem kompetencje społeczne ucznia.
7. Podczas lekcji języka niemieckiego oceniana jest również aktywność uczniów. Nauczyciel odnotowuje ją w dzienniku, o czym powiadamia ucznia. Za różne formy aktywności ucznia, jak: dobrowolne zgłaszanie się do odpowiedzi, samodzielne wykonywanie dodatkowych zadań, pomoc innym uczniom w rozwiązywaniu zadań, rozumieniu zagadnień i ćwiczeniu sprawności językowej, pomoc w organizowaniu projektów językowych, gier i zabaw itp., mogą być przyznawane plusy (3 plusy – ocena bardzo dobra).
8. Udział w konkursach przedmiotowych, w zależności od uzyskanych wyników, wpływa na podwyższenie oceny końcowej.
9. Ocena końcowa jest wystawiana na podstawie ocen cząstkowych za każdą sprawność językową: *rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie ze zrozumieniem i pisanie*, jak również za opanowanie struktur gramatyczno-leksykalnych. Mogą być one sprawdzane za pomocą następujących form:
 - odpowiedź ustna
 - aktywność na lekcji
 - zadania domowe
 - kartkówka z aktualnego materiału
 - praca klasowa z poszczególnych rozdziałów tematycznych
10. Pisemne formy testów i sprawdzianów są oceniane zgodnie z wymaganą liczbą punktów na daną ocenę według następującej skali:
 - 100% – 96% – ocena bardzo dobra
 - 95% – 85% – ocena dobra

84% – 69% – ocena dostateczna
68% – 51 % – ocena dopuszczająca
50% – 0% – ocena niedostateczna.

Uczeń może uzyskać ocenę celującą ze sprawdzianu, jeśli poprawnie wykona wszystkie zadania zawarte w teście oraz dodatkowe nieobowiązkowe zadania półotwarte lub otwarte, punktowane dodatkowo. Punktacja oraz skala procentowa ocen jest w tym przypadku dostosowana do *Wewnętrzzszkolnego Systemu Oceniania*.

11. W przypadku ocen końcowych uczeń otrzymuje ocenę z plusem, jeśli spełnia wszystkie wymagania niezbędne do uzyskania oceny niższej oraz niektóre wymagania niezbędne do uzyskania oceny wyższej.
12. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej uczeń ma możliwość jej poprawy.
13. Uczeń może być dwukrotnie w ciągu semestru nieprzygotowany do zajęć lekcyjnych. W takim przypadku nauczyciel zobowiązany jest odnotować tę informację w dzienniku lekcji.
14. Nieprzygotowanie do pracy klasowej jest przyjmowane jedynie w przypadku dłuższej choroby lub wydarzeń losowych potwierdzonych przez rodziców (prawnych opiekunów) lub wychowawcę. W przypadku nieobecności ucznia na pracy klasowej, uczeń ma obowiązek napisać ją w wyznaczonym przez nauczyciela terminie, zgodnie z przyjętym przez szkołę *Wewnętrzzszkolnym Systemem Oceniania*.
15. Poprawianie oceny przez ucznia przed końcem semestru lub roku nie jest możliwe.
16. Brak zdolności artystycznych ucznia, np. w zakresie rysowania, śpiewania, nie ma wpływu na ocenę wykonanego zadania, jeśli cel zadania został przez niego zrealizowany, a uczeń wykazywał duże zaangażowanie w wykonanie zadania.
17. Zaangażowanie uczniów w pracę, motywacja do nauki powinny znaleźć odzwierciedlenie w wyższej ocenie.
18. Przy ocenie prac pisemnych ucznia dyslektycznego, ze względu na trudności grafomotoryczne, nie powinny być brane pod uwagę błędy ortograficzne.

Szczegółowe kryteria oceniania

Sprawność językowa:

A. Rozumienie ze słuchu. W rozwijaniu tej sprawności językowej w klasie 2-3 gimnazjum kładzie się nacisk na kształcenie u uczniów umiejętności rozumienia globalnego oraz selektywnego tekstu, obejmującej:

- określanie głównej myśli/ głównego tematu tekstu,
- rozpoznawanie kontekstu sytuacyjnego słuchanego tekstu,
- rozumienie ogólnego sensu usłyszonej informacji,
- wyszukiwanie w tekście określonych informacji.

Sprawność ta jest ćwiczona za pomocą zadań zamkniętych oraz półotwartych, takich jak:

- rozpoznawanie słyszanych słów,
- zadania wielokrotnego wyboru,
- zadania *prawda/fałsz, tak/nie*,
- uzupełnianie luk w zdaniach, tekście na podstawie wysłuchanych informacji,
- wyszukanie i poprawienie błędnych informacji w tekście czytany na podstawie tekstu

słuchanego,

- eliminacja wyrazów, zwrotów, informacji, które nie wystąpiły w wysłuchanym tekście,
- przyporządkowanie ilustracji, zdjęć do wysłuchanych tekstów,
- uzupełnianie brakujących fragmentów tekstu w oparciu o wysłuchany tekst,
- odpowiedzi na pytania do wysłuchanego tekstu,
- przyporządkowanie wypowiedzi do poszczególnych osób występujących w tekście,
- przyporządkowanie imion do zdjęć po wysłuchaniu rozmowy,
- odgrywanie scenek na podstawie usłyszanego dialogu,
- znalezienie kolejności zdań, wypowiedzi, wydarzeń na podstawie słuchanego tekstu,
- wykonanie piosenek na podstawie nagrania,
- tworzenie dialogów podobnych do usłyszanych,
- przyporządkowanie tytułów do fragmentów tekstu.

Kryteria oceny sprawności rozumienia ze słuchu:

Ocena celująca:

Uczeń:

- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą,
- bez trudu rozumie wypowiedzi niemieckojęzyczne na podstawie kontekstu sytuacyjnego oraz związków przyczynowo-skutkowych nawet wtedy, jeśli zawarte są w nich nowe struktury leksykalno-gramatyczne.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- bez trudu rozumie wypowiedzi w języku niemieckim formułowane przez różne osoby i zawierające znane mu słownictwo i struktury gramatyczne,
- rozumie sens sytuacji komunikacyjnych oraz prawidłowo na nie reaguje,
- sprawnie wyszukuje informacje szczegółowe w wypowiedziach, dialogach, komunikatach
- w pełni rozumie instrukcje nauczyciela, formułowane w języku niemieckim, i prawidłowo na nie reaguje.

Ocena dobra:

Uczeń:

- w znacznym stopniu rozumie wypowiedzi w języku niemieckim formułowane przez różne osoby i zawierające znane mu słownictwo i struktury gramatyczne,
- rozumie sens większości sytuacji komunikacyjnych oraz prawidłowo na nie reaguje,
- sprawnie wyszukuje informacje szczegółowe w nieskomplikowanych wypowiedziach, dialogach, komunikatach,
- rozumie instrukcje nauczyciela, formułowane w języku niemieckim, i prawidłowo na nie reaguje.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- rozumie dużą część prostych wypowiedzi w języku niemieckim formułowanych przez różne osoby, zawierających znane mu słownictwo i struktury gramatyczne,
- przeważnie rozumie ogólny sens większości sytuacji komunikacyjnych oraz przeważnie prawidłowo na nie reaguje,

- wyszukuje większość szczegółowych informacji w nieskomplikowanych wypowiedziach, dialogach, komunikatach,
- rozumie większą część prostych instrukcji nauczyciela, formułowanych w języku niemieckim, i zazwyczaj prawidłowo na nie reaguje.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

- rozumie niewielką część wypowiedzi w języku niemieckim, zawierających słownictwo i struktury gramatyczne ujęte w programie nauczania,
- rozumie ogólny sens tylko niektórych sytuacji komunikacyjnych oraz często reaguje na nie nieprawidłowo,
- wyszukuje jedynie niektóre informacje szczegółowe w nieskomplikowanych wypowiedziach, dialogach, komunikatach,
- rozumie niektóre proste instrukcje i polecenia nauczyciela, formułowane w języku niemieckim, oraz nie zawsze prawidłowo na nie reaguje.

Ocena niedostateczna:

Uczeń :

- nie rozumie najprostszych wypowiedzi w języku niemieckim,
- rozumie ogólny sens bardzo nielicznych sytuacji komunikacyjnych lub nie rozumie ich wcale; ma problem z prawidłowym reagowaniem na nie lub nie reaguje wcale,
- nie potrafi wyszukać szczegółowych informacji w nieskomplikowanych wypowiedziach, dialogach, komunikatach,
- nie rozumie prostych instrukcji i poleceń nauczyciela, formułowanych w języku niemieckim.

B. *Mówienie.* Jako sprawność najtrudniejsza, podczas lekcji języka niemieckiego rozwijana jest w ramach następujących obszarów:

- udzielanie i uzyskiwanie informacji dotyczących: sposobu spędzania wakacji, zdrowego stylu życia, chorób, wyglądu zewnętrznego, zakupów, dbania o środowisko, ulubionych audycji radiowych i telewizyjnych, programów sportowych i czasopism,
- opowiadanie o: sobie, spędzaniu czasu wolnego, dbaniu o swoje zdrowie, ulubionych sklepach, sposobach dbania o środowisko, ulubionych mediach,
- opisywanie: wyglądu i charakteru ludzi, upodobań swoich i innych osób, dolegliwości zdrowotnych,
- określanie przynależności,
- przedstawianie siebie i innych,
- rozpoczynanie, podtrzymywanie i kończenie rozmowy,
- witanie i żegnanie się,
- wyrażanie opinii o innych osobach i pytanie o nią innych osób,
- przyjmowanie lub odrzucanie propozycji,
- wyrażanie prośb i poleceń,
- zwracanie się z prośbą do innych osób,
- uzasadnianie swojego zdania,
- udzielanie rad,
- robienie zakupów w sklepie,
- prowadzenie rozmowy u lekarza,

- uczestniczenie w sytuacjach dialogowych,
- ćwiczenie wymowy oraz ustne utrwalanie słownictwa i struktur gramatycznych poprzez gry i zabawy językowe.

Kryteria oceny sprawności mówienia:

Ocena celująca:

Uczeń:

- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą,
- tworzy wypowiedzi ustne, jakościowo wykraczające poza zakres programu nauczania (zakres leksykalny, gramatyczny, płynność i oryginalność wypowiedzi, ciekawe ujęcie tematu).

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- swobodnie zdobywa informacje i udziela ich w typowych sytuacjach dnia codziennego, nie popełniając przy tym błędów językowych i gramatycznych,
- swobodnie wyraża swoje zdanie na jakiś temat, używając bogatego słownictwa i poprawnych struktur gramatycznych,
- bezbłędnie reaguje na zaistniałą sytuację komunikacyjną,
- potrafi bezbłędnie i płynnie opowiadać o sytuacjach określonych w programie nauczania oraz formułować opisy ustne przewidziane w programie nauczania,
- płynnie inicjuje, podtrzymuje i kończy prostą rozmowę dotyczącą typowych sytuacji,
- potrafi stosować środki leksykalne i gramatyczne adekwatne do sytuacji,
- jego wypowiedzi pod względem fonetycznym są całkowicie poprawne, bez błędów w wymowie i intonacji.

Ocena dobra:

Uczeń:

- zdobywa informacje i udziela ich w typowych sytuacjach dnia codziennego, nieliczne błędy językowe nie zakłócają komunikacji,
- wyraża swoje zdanie na dany temat, używa dość bogatego słownictwa i poprawnych struktur gramatycznych,
- potrafi dość płynnie opowiadać o sytuacjach określonych w programie nauczania oraz formułować opisy ustne,
- inicjuje, podtrzymuje i kończy prostą rozmowę dotyczącą typowych sytuacji, a nieliczne błędy językowe nie utrudniają komunikacji,
- prawie zawsze stosuje środki leksykalne i gramatyczne adekwatne do sytuacji,
- jego wypowiedzi pod względem fonetycznym są poprawne, bez istotnych błędów w wymowie i intonacji.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- z pomocą nauczyciela lub innych uczniów zadaje proste pytania i udziela prostych odpowiedzi, używa przy tym prostego słownictwa i prostych form gramatycznych, jednak nie zawsze poprawnych,
- potrafi wyrazić w prosty sposób swoje zdanie na dany temat, choć widoczne są błędy

leksykalne i gramatyczne,

- potrafi formułować proste wypowiedzi zgodnie z programem nauczania,
- potrafi nawiązać rozmowę w prostej sytuacji komunikacyjnej, ma jednak problemy z jej utrzymaniem i zakończeniem,
- przeważnie reaguje w typowych sytuacjach komunikacyjnych, popełnia jednak błędy językowe,
- potrafi w ograniczonym stopniu stosować środki leksykalne i gramatyczne adekwatne do sytuacji,
- błędy leksykalne i gramatyczne w nieznacznym stopniu utrudniają komunikację.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

- potrafi w ograniczonym stopniu zadawać pytania i udzielać odpowiedzi, ma przy tym znaczne problemy z ich trafnością, poprawnością gramatyczną, leksykalną i fonetyczną,
- jedynie ze znaczną pomocą nauczyciela wyraża w prosty sposób swoje zdanie na dany temat, popełniając przy tym liczne błędy językowe,
- potrafi formułować proste wypowiedzi zgodnie z programem nauczania,
- tylko częściowo potrafi nawiązać rozmowę w prostej sytuacji komunikacyjnej, ma problemy z jej utrzymaniem i zakończeniem,
- podczas formułowania wypowiedzi posługuje się schematami,
- ma znaczne problemy ze stosowaniem poznanych środków leksykalnych i gramatycznych adekwatnie do sytuacji,
- błędy leksykalne, gramatyczne i fonetyczne utrudniają komunikację.

Ocena niedostateczna:

Uczeń:

- nie potrafi zadawać pytań i udzielać odpowiedzi,
- nie potrafi wyrażać swoich myśli, odczuć, swojej opinii na dany temat z powodu zbyt ubożego zasobu leksykalno-gramatycznego,
- nie potrafi formułować najprostszych wypowiedzi ujętych w programie nauczania,
- nie potrafi nawiązać, utrzymać i zakończyć rozmowy w prostej sytuacji komunikacyjnej,
- nie potrafi właściwie zareagować w najprostszych sytuacjach komunikacyjnych, uwzględnionych w programie nauczania,
- tworzy wypowiedzi, które nie zawierają wymaganej liczby niezbędnych informacji,
- nie potrafi stosować poznanych środków leksykalnych i gramatycznych adekwatnie do sytuacji,
- jego wypowiedzi zawierają znaczące błędy fonetyczne, leksykalne i gramatyczne, które uniemożliwiają jej zrozumienie.

C. Czytanie ze zrozumieniem. Podczas lekcji języka niemieckiego sprawność ta rozwijana jest m.in. za pomocą następujących form zadań:

- zadania wielokrotnego wyboru,
- zadania *prawda/fałsz, tak/nie*,
- odpowiedzi na pytania,
- tworzenie pytań do podanych zdań oraz do tekstu,
- ustalanie kolejności zdań w dialogach,

- uzupełnianie fragmentów tekstu,
- łączenie ze sobą części danego wyrazu lub zdania,
- łączenie ze sobą części tekstów,
- ustalanie kolejności liter w danym wyrazie lub dopisywanie brakujących liter,
- wyszukiwanie wyrazów ukrytych pośród liter,
- łączenie wyrazów i zwrotów o znaczeniu przeciwnym,
- łączenie wyrazów o znaczeniu synonimicznym,
- wykreślanie słowa nie pasującego do pozostałych,
- identyfikacja w tekście słów-kluczy,
- uzupełnianie tabeli na podstawie przeczytanego tekstu,
- dopasowanie ilustracji do tekstów,
- ustalanie autora danej wypowiedzi.

Kryteria oceny sprawności czytania ze zrozumieniem:

Ocena celująca:

Uczeń:

- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą,
- bez problemu rozumie na podstawie kontekstu sytuacyjnego oraz związków przyczynowo-skutkowych teksty użytkowe i informacyjne, nawet jeśli występują w nich struktury gramatyczno-leksykalne, wykraczające poza program nauczania.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- bez trudu rozumie proste teksty użytkowe i wypowiedzi pisemne,
- bez trudu potrafi określić główną myśl tekstu/wypowiedzi, jej kontekst i intencje autora,
- sprawnie znajduje potrzebne informacje szczegółowe w tekście.

Ocena dobra:

Uczeń:

- rozumie ogólnie większość prostych tekstów użytkowych i wypowiedzi pisemnych,
- potrafi określić główną myśl tekstu/wypowiedzi, jej kontekst i intencje autora,
- potrafi znaleźć większość potrzebnych informacji szczegółowych w tekście.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- rozumie ogólnie dużą część prostych tekstów użytkowych i wypowiedzi pisemnych,
- przeważnie potrafi określić główną myśl tekstu/wypowiedzi, jej kontekst i intencje autora,
- znajduje część potrzebnych informacji szczegółowych w tekście.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

- rozumie nieliczne proste teksty użytkowe i wypowiedzi pisemne,
- ma problemy z określeniem głównej myśli tekstu/wypowiedzi, jej kontekstu i intencji autora,
- potrafi odnaleźć nieliczne potrzebne informacje w tekście.

Ocena niedostateczna:

Uczeń:

- nie rozumie prostych tekstów i wypowiedzi pisemnych,
- nie potrafi odnaleźć potrzebnych informacji szczegółowych w tekście.

D. Pisanie. Na trzecim stopniu edukacji sprawność ta jest ćwiczona poprzez stosowanie następujących ćwiczeń:

- wypełnienie formularza, ankiety, tabeli,
- pisanie listów/e-maili i innych tekstów użytkowych ujętych w programie nauczania,
- pisanie wywiadów,
- tworzenia opisów,
- uzupełnianie luk w zdaniach i tekstach,
- układanie zdań z rozsypanki wyrazowej,
- uzupełnianie elementów dialogu,
- układanie pytań do zdań, tekstów, obrazków,
- pisemne udzielenie odpowiedzi na pytanie,
- uzupełnianie asocjogramów,
- poprawne zapisywanie odgadniętych słów,
- rozwiązywanie testów samooceny,
- rozwiązywanie krzyżówek,
- wpisywanie brakujących liter w wyrazach.

Kryteria oceny sprawności pisania:**Ocena celująca:**

Uczeń:

- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą,
- tworzy wypowiedzi pisemne, jakościowo wykraczające poza zakresy ujęte w programie nauczania: leksykalny, gramatyczny, płynność i oryginalność wypowiedzi, ciekawe ujęcie tematu.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- bez trudu dostrzega różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz bezbłędnie zapisuje poznane słowa i wyrażenia,
- bezbłędnie odpowiada pisemnie na zawarte w ćwiczeniach polecenia,
- bez trudu pisze proste wypowiedzi pisemne, przewidziane w programie nauczania, stosując urozmaicone słownictwo i struktury gramatyczne właściwe dla danej wypowiedzi,
- potrafi przedstawiać rozbudowane dialogi w formie pisemnej,
- w sposób wyczerpujący przekazuje informacje w formie pisemnej,
- tworzy bezbłędne wypowiedzi.

Ocena dobra:

Uczeń:

- dostrzega różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz bezbłędnie zapisuje większość poznanych słów i wyrażeń,

- poprawnie odpowiada na zawarte w ćwiczeniach polecenia,
- pisze proste wypowiedzi pisemne przewidziane w programie nauczania, stosując dość urozmaiczone słownictwo i struktury gramatyczne, właściwe dla danej wypowiedzi,
- potrafi konstruować dialogi w formie pisemnej,
- w sposób wyczerpujący przekazuje informacje w formie pisemnej,
- tworzy wypowiedzi z niewielką liczbą błędów, jednak nie ma to wpływu na obniżenie jakości wypowiedzi pisemnej.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- ma trudności w dostrzeganiu różnic między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz bezbłędnym zapisie poznanych słów i wyrażeń,
- przeważnie poprawnie odpowiada na zawarte w ćwiczeniach polecenia,
- pisze proste wypowiedzi pisemne przewidziane w programie nauczania, stosując proste słownictwo i struktury gramatyczne, właściwe dla danej wypowiedzi,
- potrafi konstruować dialogi w formie pisemnej, ale charakteryzują się one częściowym brakiem płynności,
- w sposób niepełny i nieprecyzyjny przekazuje informacje w formie pisemnej,
- tworzy wypowiedzi ze znaczną liczbą błędów leksykalnych, ortograficznych i gramatycznych, które powodują częściowe zakłócenie komunikacji.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

- ma znaczne trudności w dostrzeganiu różnic między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz bezbłędnym zapisywaniu poznanych słów i wyrażeń, nie potrafi często poprawnie uzupełnić brakujących liter w poznanych wcześniej wyrazach,
- odpowiada na zawarte w ćwiczeniach polecenia w sposób niepełny,
- ma trudności z pisaniem prostych wypowiedzi pisemnych, stosuje przy tym ubogie słownictwo i struktury gramatyczne, właściwe dla danej wypowiedzi, są to jednak wypowiedzi niespójne i nielogiczne,
- ma problem z konstrukcją logiczną dialogów w formie pisemnej,
- nie przekazuje informacji w formie pisemnej w sposób wyczerpujący,
- tworzy wypowiedzi ze znaczną liczbą błędów, które umożliwiają przekazanie informacji w ograniczonym stopniu.

Ocena niedostateczna:

Uczeń:

- nie dostrzega różnic między fonetyczną a graficzną formą wyrazu, nie potrafi poprawnie uzupełnić brakujących liter w poznanych wcześniej wyrazach,
- nie jest w stanie odpowiadać na zawarte w ćwiczeniach polecenia,
- nie potrafi pisać prostych wypowiedzi pisemnych,
- jego wypowiedzi nie zawierają informacji niezbędnych do przekazania wymaganych treści,
- nie potrafi budować prostych zdań,
- posiada niewystarczający zasób słownictwa do przekazania informacji w tekście pisanym,
- nieodpowiednio dobiera słownictwo,
- robi liczne, rażące błędy ortograficzne, gramatyczne i leksykalne.